

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 113 din 17 iunie 2010
privind executorii judecătorești

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului legii este realizată în vederea executării măsurilor de ordin legislativ prevăzute în Pilonul III „Accesul la justiție și executarea hotărârilor judecătorești” din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012 și anume, de domeniile specifice de intervenție:

3.2.1. „Încurajarea dezvoltării capacităților reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției la nivel de uniuni profesionale, cu un accent special pe capacitățile de management” și

3.3.2. Consolidarea instituțională și funcțională a noului sistem de executori judecătorești privați.

Prin acest proiect de lege se urmărește atingerea obiectivului specific al Pilonului III din Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016: „Consolidarea capacităților instituționale și dezvoltarea profesională a reprezentanților profesiilor conexe sistemului de justiție (... , executor judecătoresc ...)”.

Totodată, proiectul are drept scop, executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 19 din 18 decembrie 2012 „Pentru controlul constituționalității unor prevederi ale articolului 18 din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești” prin care au fost declarate neconstituționale prevederile articolului 18 alineatul (1) litera c¹) și alineatul (5¹) din Legea privind executorii judecătorești.

Descrierea modificărilor și completărilor propuse sînt prezentate detaliat în punctele ulterioare ale prezentei note informative.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea privind executorii judecătorești activitatea executorului judecătoresc încetează la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani. În acest context s-a considerat necesară includerea **la art. 4 alin. (1) unei noi condiții pentru persoana care dorește să exercite activitatea de executor judecătoresc**, care indică că executorul judecătoresc poate fi persoana care nu a atins plafonul de vîrstă de 65 de ani.

Aceiași condiție urmează a fi aplicată și în raport cu executorul judecătoresc stagiar. Din aceste considerente se propune operarea modificărilor respective la **art. 9 alin. (1)**.

2. La articolul 5 din Legea privind executorii judecătorești, deși se menționează despre imposibilitatea exercitării concomitente a activității de executor judecătoresc și a altei activități remunerate, legea nu prevede ce se întîmplă în cazul în care apare o asemenea incompatibilitate și care sunt consecințele neînlăturării acesteia. În acest sens, proiectul propune **completarea art. 5 cu un nou alineat care ar stabili clar că situația de incompatibilitate urmează să înceteze pe parcursul unei luni de la apariția acesteia**. În cazul în care executorul judecătoresc nu va elimina situația de incompatibilitate în termen de o lună, activitatea executorului judecătoresc va înceta prin emiterea de ministrul justiției a ordinului privind încetarea activității de executor judecătoresc.

3. În vederea asigurării evidenței electronice a documentelor executorii aflate în procedura executorului judecătoresc la **articolul 8 se propune obligarea executorilor judecătorești să înregistreze documentele executorii într-un registru electronic al procedurilor de executare**, conform Regulamentului de ținere acestuia, aprobat de Ministerul Justiției cu consultarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

Totodată, la propunerea Ministerului finanțelor s-a consideră oportună **completarea art.8 lit. e) al Legii privind executorii judecătorești după cuvintele „cel bancar” cu cuvintele „secret fiscal”**.

Conform art. 129 pct. 19 al Codului Fiscal, secret fiscal constituie orice informație de care dispun organele cu atribuții de

administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

Conform art. 131 alin. (5) lit. d) al Codului Fiscal, organele cu atribuții de administrare fiscală sînt obligate și în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret executorilor judecătorești – pentru executarea documentelor executorii. Informația pe care o posedă Serviciul fiscal de stat despre un contribuabil conține date ce constituie secret comercial, bancar, etc.

Executorii judecătorești, în scopul executării documentelor executorii, deseori solicită de la organul fiscal furnizarea informațiilor de care dispune Serviciul fiscal de stat, cum ar fi informația despre conturile bancare ale debitorilor, despre venituri, despre subdiviziunile contribuabilului, etc. Informația de care dispune Serviciul fiscal de stat constituie nu doar secret bancar, secret comercial, dar și secret fiscal, deoarece orice informație pe care o posedă acesta despre un anumit contribuabil, inclusiv date despre conturile bancare, constituie secret fiscal, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

Astfel, în contextul celor menționate, precum și în scopul asigurării confidențialității informației fiscale la care executorii au acces, este necesară completarea menționată mai sus.

Suplimentar, în vederea asigurării bunei funcționări a Colegiului disciplinar, precum și pentru crea condițiile necesare pentru exercitarea de către Uniunea națională a Executorilor Judecătorești și Ministerul Justiției a atribuțiilor ce țin de supravegherea activității executorului judecătoreesc, proiectul **propune completarea art. 8 cu litera k¹**) care stabilește obligația executorului judecătoreesc de a prezenta la solicitarea scrisă a Ministerului Justiției, Colegiului disciplinar sau Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, copia dosarului de executare autentificată de către executorul judecătoreesc sau alte informații privitor la activitatea sa profesională, iar în cazul prevăzut la art.33 alin. (3) – originalul.

4. În scopul revizuirii statutului executorilor judecătorești stagiați, precum și stabilirii principiilor generale de desfășurare a stagiului profesional proiectul propune expunerea art. 9 în redacție nouă și completarea legii cu art. 9¹ „Stagiul profesional al executorului judecătoreesc stagiar”.

Conform noii redacții art. 9 stabilește condițiile generale pe care urmează să le întrunească o persoană pentru a obține calitatea de executor judecătoreesc stagiar, modul în care se stabilește numărul de stagiați necesari, precum și modul în care calitatea de executor judecătoreesc poate fi obținută.

În ce privește **art. 9¹ „Stagiul profesional al executorului judecătoreesc stagiar”**, menționăm că acesta vine cu anumite concretizări în partea ce se referă la stagiul profesional al executorului judecătoreesc stagiar. Acesta stabilește comprehensibil, că stagiul profesional nu va consta doar din stagiul practic sub controlul executorului judecătoreesc unde executorul judecătoreesc stagiar urmează a fi repartizat în funcție de teritoriul solicitat, dar va cuprinde și niște cursuri de formare inițială în cadrul Institutului Național al Justiției cu o durată de o lună. Stabilirea obligației trecerii unei instruirii inițiale de către executorii judecătorești stagiați se fundamentează pe necesitatea admiterii în profesia de executor judecătoreesc a persoanelor calificate și bine pregătite.

Mai mult ca atât, proiectul în art. 9¹ *modifică statutul pe care îl are executorul judecătoreesc stagiar în cadrul stagiului practic*, care se desfășoară sub controlul executorului judecătoreesc căruia acesta i-a fost repartizat. Astfel, executorul judecătoreesc va asista executorul judecătoreesc la exercitarea funcțiilor sale și nu va avea dreptul de a semna acte de procedură. De asemenea, se reglementează că, executorului judecătoreesc stagiar va beneficia de o bursă pe perioada stagiului practic, care va fi achitată de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești.

5. În contextul modificărilor operate la articolul 4 alin. (1) , care se referă la completarea acestuia cu o nouă condiție de pentru a candida la funcția de executor judecătoreesc, a intervenit necesitatea operării aceluiași modificări și la **articolul 10 alin. (2) .**

De asemenea, la același articol se propune operarea unor modificări la alineatul (3) în sensul modificării procedurii de desfășurare a concursului de admitere în profesia de executor judecătoreesc. În acest sens, proiectul **propune de fapt ca**

procedura de desfășurare a concursului de admitere în profesia de executor judecătoresc și criteriile de selectare a candidaților se fie stabilite prin regulament aprobat de Ministerul Justiției, după consultarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

6. În conformitate cu acțiunea 2, Domeniul specific de intervenție 3.3.2. din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, urmează a fi elaborat un proiect de modificare a cadrului normativ în vederea consolidării instituționale și funcționale a Comisiei de licențiere și a Colegiului disciplinar.

6.1. În acest scop, proiectul **propune expunerea art. 11 "Comisia de licențiere"** din Legea privind executorii judecătorești în redacție nouă. Conform acestei redacții se propune o nouă componentă a Comisiei de licențiere. Concomitent, proiectul stabilește cu exactitate durata mandatului de membru al Comisiei de licențiere, modalitatea de desemnare a membrilor Comisiei, precum și de încetare a mandatului de membru al Comisiei. (arti. 11¹)

6.2. În ce privește Colegiul disciplinar, proiectul propune câteva modificări semnificative.

În conformitate cu prevederile Art. V pct. 3 din Legea nr. 5 din 15 ianuarie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a fost modificată deja componenta Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești. Totuși, prevederile actuale nu reglementează suficient modul de încetare și suspendare a mandatului de membru al Colegiului disciplinar, nu oferă claritate în raport cu competența Colegiului disciplinar de a se expune în privința abaterilor disciplinare săvârșite de executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare, dar care i-au devenit cunoscute acestuia în rezultatul examinării sesizării de tragere la răspundere disciplinară etc.

În acest context, proiectul **expune articolul 22 din Lege în redacție nouă și propune completarea legii cu articolul 22¹ "Mandatul de membru al Colegiului disciplinar", articolul 22². "Încetarea și suspendarea mandatului de membru al Colegiului disciplinar" și articolul 22³. "Sesizarea Colegiului disciplinar"**.

În scopul consolidării funcționale a Colegiului disciplinar, proiectul propune operarea unor modificări, inclusiv în cadrul procedurii disciplinare. Evidențiem următoarele amendamente:

- inclusiunea obligației transmiterii executorului judecătoresc a copiei sesizării de tragere la răspundere disciplinară prin orice mijloc care confirmă recepționarea de către executor, pentru a asigura confirmarea recepționării de către executor a actelor remise în adresa acestuia. Totodată, această prevedere va contribui la excluderea cazurilor de tergiversare a procedurii disciplinare, pe motivul că executorul judecătoresc nu a primit sesizarea și nu cunoaște despre învinuirile aduse în adresa sa;
- concretizarea cazurilor în care ședințele Colegiului disciplinar pot fi declarate închise – în prezent se stabilește doar că ședințele Colegiului disciplinar din motive temeinice pot fi declarate parțial sau total închise, nespecificându-se exact condițiile în care poate fi realizat acest fapt;
- inclusiunea obligației executorului judecătoresc de a prezenta Colegiului disciplinar copia autenticată a materialelor din dosarul de executare, care vizează pretențiile invocate în sesizare, în termen de cel puțin 5 zile lucrătoare de la data primirii copiei de pe sesizare și materialele. Necesitatea operării acestei modificări este generată de faptul că, pentru a asigura o examinare obiectivă și completă a unei sesizări disciplinare de către Colegiul disciplinar în cele mai multe cazuri este imperios necesară examinarea procedurii de executare vizate în sesizarea privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc, pentru a infirma sau afirma pretențiile invocate în sesizare;
- stabilirea posibilității suspendării de către Colegiul disciplinar a procedurii disciplinare până la pronunțarea unei decizii irevocabile a instanței judecătorești, în cazul în care pe parcursul examinării sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc se constată că actele executorului judecătoresc care constituie obiect al sesizării sunt în același timp obiect al unui litigiu în instanța de judecată;
- stabilirea competenței Colegiului disciplinar de a se expune asupra necesității suspendării activității executorului judecătoresc până la examinarea în fond a sesizării, în cazurile în care se invocă încălcarea gravă a legislației. Acest fapt ar permite stoparea pretinselor încălcări până la examinarea cazului disciplinar de către Colegiu;

- excluderea posibilității de retragere a sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc.

De asemenea, proiectul propune **completarea Legii privind executorii judecătorești cu un nou articol 23¹ „Deciziile Colegiului disciplinar”**, urmare a faptului că actuala redacție a legii reglementează acest aspect mult prea vag. Conform prevederilor acestuia, Colegiul disciplinar drept urmare a examinării cazurilor disciplinare va putea lua una din următoarele decizii:

- a) privind suspendarea executorului judecătoresc din funcție pînă la examinarea sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a acestuia;
- b) decizia privind constatarea abaterii disciplinare și aplicarea unei sancțiuni disciplinare;
- c) decizia privind respingerea sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc, în cazul în care s-a constatat lipsa temeiurilor pentru tragerea la răspundere disciplinară;
- d) decizia privind încetarea procedurii disciplinare în cazul în care Colegiul disciplinar constată expirarea termenelor de tragere la răspundere disciplinară.

Articolul 23¹ **stabilește termenul pentru întocmirea deciziei motivate a Colegiului disciplinar**, care va fi 15 zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei. Mai mult ca atît, proiectul **propune ca deciziile motivate să fie plasate pe pagina web a Ministerului Justiției și Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești într-un compartiment dedicat Colegiului în termen de 3 zile lucrătoare de la data întocmirii**. Acest fapt ar asigura transparența activității Colegiului disciplinar.

7. În conformitate cu prevederile **articolului 12** în redacția actuală a Legii privind executorii judecătorești, licența pentru activitatea de executor judecătoresc se eliberează de ministrul justiției pe un termen nelimitat. Însă, conform articolul 19 alin. (1) lit. b) activitatea executorului judecătoresc încetează la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani. Astfel, licența pentru activitatea de executor judecătoresc nu poate fi eliberată pe un termen nelimitat, ci pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani. În acest context, proiectul propune **excluderea din alin. (1) a sintagmei ”pe un termen nelimitat”**.

La alin. (5), art.12 se precizează că licența pentru activitatea de executor judecătoresc se eliberează contra plată a 450 de lei la contul bancar al Ministerului Justiției. Totuși, sintagma ”contul bancar” nu corespunde terminologiei utilizate în legislația în vigoare. Pentru a asigura utilizarea unei terminologii uniforme în legislație, se propune substituirea sintagmei ”contul bancar” cu sintagma ”contul trezorerarial”.

8. Conform redacției actuale a **art. 14** din Legea privind executorii judecătorești persoana este investită, la cerere, cu împuterniciri de exercitare a activității de executare prin ordin al ministrului justiției, emis în termen de 10 zile de la data depunerii cererii, dacă:

- a) a obținut licența de executor judecătoresc și a depus jurămîntul;
- b) a depus la Ministerul Justiției specimenul semnăturii și amprenta sigiliului;
- c) a înregistrat la Ministerul Justiției sediul biroului;
- d) a încheiat contract de asigurare de răspundere civilă;
- e) a prezentat dovada achitării la contul bancar al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești a taxei inițiale obligatorii în mărimea stabilită de aceasta.

Condițiile prevăzute de lit. b)–e) urmează să fie îndeplinite în termen de 60 de zile de la data primirii licenței pentru activitatea de executor judecătoresc.

La momentul adoptării Legii privind executorii judecătorești stabilirea obligației de achitare a unei taxe inițiale obligatorii în calitate de condiție esențială pentru accederea la funcția de executor judecătoresc era binevenită, pentru a asigura crearea organelor de autoadministrare a executorilor judecătorești, precum și funcționare lor normală. În prezent, însă, menținerea unei asemenea condiții pentru obținerea licenței de executor judecătorești nu este justificată. Mai mult ca atît, fiecare executor judecătoresc admis în profesie precum și cei ce activează deja, sunt obligați să achite regulat contribuțiile obligatorii la bugetul Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești în cuantumul stabilit de aceasta, conform

prevederilor art. 8 lit. j).

Din aceste considerente se propune operarea modificărilor la alineatul (2) și (3) din proiect.

9. La art. 15 alineatul (2) se propune expunerea literei b) în redacție nouă în vederea includerii în registrul executorilor judecătorești a datelor privind denumirea biroului executorului judecătoresc, tipul acestuia (biroul individual sau birou asociat), precum și a adresei acestui birou.

10. În redacția actuală a art. 16, Ministerul Justiției, în baza datelor incluse în Registrul executorilor judecătorești, conform propunerilor prezentate de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, stabilește și actualizează anual numărul executorilor judecătorești în funcție de teritoriu, de volumul de activitate și de numărul locuitorilor (pornind de la proporția: o unitate de executor judecătoresc la 22 de mii de locuitori). Totuși, în moment ce se stabilește anual numărul executorilor judecătorești în funcție de teritoriu, în același proces se va stabili și numărul locurilor vacante, iar reieșind din acesta se va determina și numărul locurilor scoase la concursul pentru funcția de executor judecătoresc-stagiar.

Din aceste considerente, proiectul **propune completarea art. 16 prima propoziție cu cuvintele „și numărul locurilor vacante de executori judecătorești”**.

11. La articolul 18 „Suspendarea activității executorului judecătoresc” au fost operate o serie de modificări după cum urmează.

În primul rând, după cum s-a precizat anterior în conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 18 decembrie 2012 „Pentru controlul constituționalității unor prevederi ale articolului 18 din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești” au fost declarate neconstituționale prevederile articolului 18 alineatul (1) litera c¹) și alineatul (5¹) din Legea privind executorii judecătorești.

Conform art. 28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Guvernul, prezintă Parlamentului proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea sau abrogarea actului normativ sau a unor părți ale acestuia declarate neconstituționale.

În Hotărârea Curții Constituționale se menționează că, în maniera în care sunt redactate prevederile art. 18 alineatul (1) litera c¹) și alineatul (5¹) din Legea privind executorii judecătorești nu este cert dacă ministrul justiției dispune suspendarea licenței pentru încălcarea gravă a legislației și apoi sesizează Colegiul disciplinar în virtutea dreptului consacrat la art. 22 alin. (1) sau suspendarea este dispusă după intentarea procedurii disciplinare de către Colegiul disciplinar.

De asemenea, se precizează că nu este stabilit în ce termen ministrul justiției este obligat să sesizeze Colegiul disciplinar. Din textul normelor menționate, Curtea a reținut existența unei contradicții evidente. Pe de o parte, licența poate fi suspendată pentru încălcarea gravă a legislației de către ministrul justiției în urma unei decizii a Colegiului disciplinar, pe de altă parte, pentru exact aceleași teme, licența poate fi suspendată și pînă la pronunțarea unei decizii a Colegiului disciplinar.

Curtea a mai statuat că, în cadrul examinării procedurii disciplinare de către Colegiul disciplinar, prezența executorului judecătoresc tras la răspundere disciplinară este obligatorie și doar în cazul absenței nemotivate a executorului judecătoresc, Colegiul va dispune desfășurarea procedurii disciplinare în absența executorului. De asemenea, în cadrul ședințelor colegiului, executorul judecătoresc și solicitantului inițierii procedurii disciplinare pot fi asistați de avocat.

Din reglementările contestate nu este clar în ce mod aceste garanții sunt respectate la suspendarea din oficiu de către ministrul justiției a licenței executorului judecătoresc. Prin urmare Curtea, a decis că normele supuse controlului constituționalității încalcă exigența previzibilității, iar în lipsa unei norme accesibile și previzibile, neavînd conturate obiectiv și fără echivoc reperatele, cărora executorul judecătoresc trebuie să își conformeze conduita în funcție de care este constatată încălcarea gravă a legislației, se deschide calea arbitrarului.

Astfel, în partea ce ține de accesibilitatea, claritatea și previzibilitatea legii, Curtea a constatat că normele menționate supra determină apariția unor situații de incertitudine, ceea ce constituie o încălcare a dispozițiilor art. 23 alin. (2) din Constituție, în coroborare cu art. 46 din Constituție.

În acest context, proiectul **propune expunerea art. 18 alin. (1) litera c¹) și a alin. (5¹) în redacție nouă**. Conform noilor prevederi, suspendarea activității executorului judecătoresc va fi dispusă în cazul expunerii Colegiului disciplinar asupra necesității suspendării activității executorului judecătoresc - pînă la emiterea deciziei Colegiului disciplinar cu privire la sesizarea privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc. Suspendarea în acest caz urmează a fi dispusă prin ordin al ministrului justiției în baza deciziei Colegiului disciplinar.

Suplimentar, la art. 23 s-a prevăzut că în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la înregistrarea sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc, Colegiul disciplinar se expune asupra necesității suspendării activității executorului judecătoresc pînă la examinarea de Colegiu a sesizării, din oficiu sau la solicitarea autorului sesizării. În timpul examinării necesității suspendării activității executorului judecătoresc este chemat să participe executorul judecătoresc vizat în sesizarea privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc. Însă, neprezentarea acestuia nu împiedică luarea deciziei de Colegiul disciplinar. Drept urmare, Colegiul prin decizia sa va dispune suspendarea executorului judecătoresc din funcție pînă la examinarea sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a acestuia. Decizia Colegiului disciplinar va fi remisă ministrului justiției pentru emiterea ordinului de suspendare. O procedură similară este aplicată în Olanda unde suspendarea pînă la examinarea cazului disciplinar poate fi dispusă pe o perioadă de 6 luni, cu posibilitatea prelungirii cu încă 6 luni.

Totodată, proiectul **propune completarea art. 18 cu noi temeuri de suspendare a activității executorului judecătoresc:**

- neîndeplinirea de către executorul judecătoresc a obligației de participare anuală la cursuri de instruire și perfecționare profesională;

- necorespunderea biroului executorului judecătoresc cerințelor stabilite de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești;

- neachitării în termen de 30 zile a amenzii aplicate în calitate de sancțiune disciplinară.

Ulterior, se stabilește modul în care urmează a fi dispusă suspendarea în fiecare din aceste cazuri. Astfel, în situația în care executorul judecătoresc nu și-a îndeplinit obligația de participare anuală la cursuri de instruire și perfecționare profesională, biroul acestuia nu corespunde cerințelor stabilite de Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești sau neachitării de către acesta a amenzii aplicate în calitate de sancțiune disciplinară, suspendarea activității executorului judecătoresc va fi dispusă prin ordin al ministrului justiției, la cererea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

12. Articolul 19 se completează cu noi temeuri pentru încetarea activității executorului judecătoresc și anume, în cazul neeliminării stării de incompatibilitate în condițiile art. 5 alin. (2) din Legea privind executorii judecătorești, nerespectării prevederilor art. 18 alin. (1) lit. e), e¹) și i), precum și în cazul condamnării executorului judecătoresc de către instanța de judecată printr-o hotărîre irevocabilă pentru săvîrșirea unei infracțiuni.

13. În redacția inițială a Legii privind executorii judecătorești s-a omis includerea prevederilor referitoare la gestionarea contului special al executorului judecătoresc în caz de suspendare sau încetare a activității acestuia. Astfel, **se propune completarea articolului 20 cu un nou alineat (2)** care stabilește că, din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a ordinului privind suspendarea sau încetarea activității executorului judecătoresc, acesta pierde dreptul de a dispune de contul special. Camera teritorială a executorilor judecătorești în a cărei circumscripție își are biroul executorul judecătoresc va delega dreptul de a gestiona contul special executorului judecătoresc căruia i-au fost transmise arhiva și procedurile nefinalizate.

14. Un element important pentru consolidarea funcțională a activității Colegiului disciplinar îl constituie și revizuirea prevederilor articolului 21 „Răspunderea disciplinară”. Conform redacției actuale ale alin. (1) a articol menționat, executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale. Abaterile disciplinare se examinează de Colegiul disciplinar. Ulterior, alineatul (2) prevede că, executorul judecătoresc va fi tras la răspundere disciplinară pentru acțiuni sau omisiuni care contravin dispozițiilor stabilite de lege, iar art. 24 alin. (5)

stabilește că, sancțiunea disciplinară poate fi aplicată cel târziu la 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare și cel târziu la un an de la data comiterii ei.

Astfel, putem constata că Legea privind executorii judecătorești folosește în nenumărate rânduri termenul de „abatere disciplinară” însă, nu prevede clar în ce constă aceasta. Indirect, analizând prevederile alin. (1) și (2) din art. 21 putem ajunge la concluzia că „acțiunile sau omisiunile care contravin dispozițiilor stabilite de lege” reprezintă în sine abaterile disciplinare. Din aceste considerente, **se propune expunerea alin. (1) și a părții introductive a alin. (2) din art. 21 în redacție nouă.**

Deoarece, în conformitate cu Hotărîrea Curții Constituționale a nr. 19 din 18 decembrie 2012 „Pentru controlul constituționalității unor prevederi ale articolului 18 din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești” s-a menționat că, includerea normei „încălcarea gravă a legislației” la art. 21 alin. (2) lit. b¹) din lege se desprinde ideea că lista temeiurilor care constituie abateri disciplinare nu este exhaustivă. Or, prin încălcarea legislației urmează a se înțelege orice acțiune a executorului judecătoresc contrară legii sau orice omisiune a acestuia de a aplica legea atunci când aceasta o cere. În acest Context, Curtea a reținut că existența unor soluții legislative, care exclud alte dispoziții cuprinse în același act legislativ nu sunt de natură să asigure claritatea și previzibilitatea normei.

Avînd în vedere cele expuse în Hotărîrea Curții Constituționale, precum și în scopul asigurării clarității și previzibilității legii proiectul propune **expunerea art. 21 alin. (1) lit. b¹) în redacție nouă.** Astfel, conform noii redacții va fi clar că încălcarea gravă a legislației va consta din acțiunile executorului judecătoresc manifestate prin încălcarea în cadrul procedurii de executare a normelor imperative ale legislației.

Suplimentar proiectul **propune completarea articolului 21 cu noi abateri disciplinare:**

- încălcarea din motive imputabile executorului judecătoresc a termenului de îndeplinire a acțiunilor procedurale sau refuzul de a efectua acte de executare;
- încălcarea modului de evidență, pregătire și păstrare a arhivei;
- neprezentarea materialelor din dosarul de executare la solicitarea Ministerului Justiției, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești și Colegiului disciplinar în vederea examinării sesizării privind tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc;
- obstrucționarea în orice mod a atribuțiilor de supraveghere a activității executorului judecătoresc;
- exercitarea calității de executor judecătoresc pe durata suspendării activității acestuia sau exercitarea activității de executor judecătoresc contrar prevederilor legale privind competența teritorială.

15. La articolul 24 alineatul (1) litera d) se propune a fi expusă într-o redacție nouă pe motiv că suspendarea activității executorului judecătoresc prin definiție nu poate fi nelimitată în termen, respectiv, urmează a fi fixată limita minimă și maximă de aplicare a acesteia. Astfel, se propune ca în cazul sancțiunilor disciplinare să se opereze cu termenul de „**suspendare a activității executorului judecătoresc pe un termen de la o lună la 6 luni**”.

Totodată, în vederea responsabilizării executorilor judecătorești, precum și asigurarea unei răspunderi disciplinare comensurabilă cu beneficiile obținute de executorii judecătorești drept urmare a săvîrșirii abaterii disciplinare, **se propune majorarea plafonului maxim al amenzii, aplicate în calitate de sancțiune disciplinară.** Astfel, plafonul maxim îl va constitui suma de 12 mii lei.

Suplimentar, în contextul completării legii cu articolul 22¹ „Termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc”, se propune excluderea alineatului (5) de la art. 24.

16. În prezent Legea privind executorii judecătorești nu reglementează modul de schimbare a teritoriului de activitate a executorului judecătoresc. Din aceste considerente, se propune **completarea legii cu articolul 26¹**, care stabilește că, schimbarea teritoriului de activitate a executorului judecătoresc se face exclusiv prin concurs, organizat doar în cazul în care există locuri vacante și la care pot participa doar executorii judecătorești, care au activat în calitate de executori

judecătorești cel puțin 3 ani. Procedura de organizare și desfășurare a acestuia se stabilesc prin regulament aprobat de Ministerul Justiției după consultarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

17. La art. 28 alin. (3) se menționează că executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să administreze și să gestioneze contul special. Ulterior, se mai precizează că executorul judecătoresc poate delega prin procură unei alte persoane împuternicirile sale. De fapt, rațiunea propoziției a doua a alineatului (3) constă în stabilirea posibilității executorului judecătoresc de a delega doar împuternicirile ce țin de administrarea și gestionarea contului special și nu a tuturor împuternicirilor atribuite acestuia prin lege. Astfel, se propune completarea normei respective, în scopul asigurării clarității și previzibilității acesteia.

De asemenea, se propune completarea art. 28 cu un nou alineat care stabilește că la încetarea activității, contul curent special al executorului judecătoresc se transmite în administrarea Camerei teritoriale a executorilor judecătorești, în a cărei circumscripție se află biroul executorului judecătoresc.

18. La articolul 33 se operează modificări în vederea îmbunătățirii activității de supraveghere a activității executorului judecătoresc.

19. La articolul 40 se propune atribuirea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești a unor noi atribuții precum:

- ducerea evidenței cursurilor de instruire și formare profesională la care executorii judecătorești au participat anual, cu informarea Ministerului Justiției;
- verificarea exercitării atribuțiilor camerelor teritoriale stabilite de lege.

Suplimentar, în contextul modificărilor operate la art. 11 din lege, se propune excluderea alineatului (6), iar la alineatul (7) cuvintele „de conducere ale” din partea introductivă a acestuia se exclud. Cea din urmă modificare este condiționată de faptul că, nu toate organele menționate la alin. (7) sunt organe de conducere. Un exemplu în acest sens l-ar servi comisia de cenzeni, care este de fapt un organ de control în conformitate cu prevederile art. 45 din Legea privind executorii judecătorești.

20. În contextul modificărilor operate la art. 9 și, respectiv, ținând cont de prevederile art. 9¹ a intervenit necesitatea **operării modificărilor la art. 42 alineatul (5) litera h** .

21. Proiectul de lege, concomitent vine cu o serie de dispoziții finale și tranzitorii, care stabilesc clar momentul intrării în vigoare a unor prevederi concrete din proiect, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse ulterior adoptării legii.

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea practică a proiectului nu presupune alocări financiare suplimentare din contul mijloacelor bugetare.

4. Impactul proiectului

Proiectul va contribui la consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Colegiului disciplinar al Executorilor Judecătorești și Comisiei de licențiere, responsabilizarea executorilor judecătorești, consolidarea rolului Uniunii Naționale a Executorilor judecătorești în procesul de supraveghere a activității executorilor judecătorești, vizînd îndeplinirea obligațiilor profesionale ce le revin.

5. Obiecțiile, recomandările și evaluările pe marginea proiectului înaintate de către instituțiile interesate și concluziile acestora

Proiectul respectiv a fost coordonat cu organele interesate. În mod special a fost solicitată opinia Procuraturii Generale, Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, Casei Naționale de

Asigurări Sociale, Campaniei Naționale de Asigurări în Medicină, precum și Institutului Național al Justiției.

În adresa Ministerului Justiției au fost remise opiniile, comentariile și recomandările ale **9 instituții, fiind formulate 20 obiecții/recomandări/comentarii (12 fiind acceptate)**. Acestea au fost incluse în sinteza anexată la proiect și care au fost luate în calcul la definitivarea proiectului.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție, iar obiecțiile expuse în raportul de expertiză au fost luate în calcul în momentul pregătirii variantei finale a proiectului de lege.

Ministru

Oleg EFRIM